

*Türkiye’de Medyanın Dönüşümünün Ardındaki İtki: İslamcı Burjuvazi**

Vahdet Mesut Ayan**

Öz

Bu çalışmada amaçlanan, Türkiye medyasının Adalet ve Kalkınma Partisi (AKP) ile beraber geçirdiği dönüşümü, maddi temeller göz önünde tutularak incelemektir. Bu açıdan mevcut çalışmanın temel tezi, medya ortamında gerçekleşen değişim/dönüşümlerin ancak maddi temelleri vurgulanarak anlaşılabilceğidir. Makale, gelişimine 1970’lerde başlayan 1980’ler ve 1990’lardaki ulusal ve uluslararası politikalara bağlı olarak sermaye birikimini iyiden iyiye artıran İslamcı burjuvaziyi Türkiye medya ortamının değişim/dönüşümünde temel etmen olarak görmektedir. 2002 yılında AKP’nin iktidara gelmesiyle beraber ekonomik ve siyasal olarak daha etkin bir konuma ulaşan İslamcı burjuvazi, iktidarla kurduğu ilişkiler neticesinde medya sektörünü de toplumun diğer parçaları gibi radikal bir şekilde dönüştürmüştür. Çalışma, medyanın mülkiyet ve kontrol ilişkilerinin, 2018 yılına gelindiğinde, hem İslamcı burjuvazi hem de AKP’nin farklı yöntemlerle yanına çektiği iktidar yanlısı Batıcı-laik burjuvazi vesilesiyle değiştiğini ortaya koymuştur. İktidar-medya-sermaye arasındaki karmaşık ilişkiyi tarihsel/toplumsal bağlamından koparmayarak inceleyecek makalede eleştirel ekonomi politik yaklaşım kalkış noktası yapılacaktır. Böylece mevcut çalışma, AKP döneminde değişen/dönüşen medya ortamını İslamcı burjuvaziye değinerek açıklayacaktır. Medyanın dönüşümünü maddi temellere dayandırarak açıklamaya çalışacak makale, medyanın ekonomik yapıyla olan bağımlı ortaya çıkaracaktır. Bu kavrayış, makaleyi ana akım iletişim çalışmalarının perspektifinin ötesine taşıyacaktır. AKP ile beraber 2002’den beri dönüşen medyanın bütünsel bir bakış açısıyla irdelenmesi çalışmanın temel amacını oluşturmaktadır. Çalışmanın önemi ve alana katkısı da buradan ileri gelmektedir.

Anahtar Sözcükler: Medya, medyanın dönüşümü, İslamcı burjuvazi, AKP, AKP ve medya

* Geliş Tarihi: 15/05/2018 • Kabul Tarihi:04/06/2018

** Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi Gazetecilik Bölümündeki görevinden, 1 Eylül 2016 tarihinde yayımlanan 672 Sayılı KHK ile ihraç edilen “barış akademisyeni.”
vahdetmesut@gmail.com

*The Underlying Urge of the Transformation of Media in Turkey: Islamist Bourgeoisie**

Vahdet Mesut Ayan**

Abstract

The aim of this study is to examine the transformation of Turkey's media in conjunction with Justice and Development Party (AKP) polity in consideration of material basis. In this respect, the main argument of the study is that the transformations can only be understood by emphasizing their material basis. The article considers Islamist bourgeoisie, which has started to develop in 1970s and has thoroughly increased its capital accumulation in 1980s and 1990s depending upon national and international policies, as a main factor affecting the transformation of Turkey's media environment. Islamist bourgeoisie, which has become to a more effective position as politically and economically with AKP's coming to power in 2002, has transformed radically the media industry as well as other parts of society as a result of relations established with political power. The study reveals that, by the year 2018, media ownership and control relationships have changed through the actions of both the Islamist bourgeoisie and the pro-government Western-oriented secularist bourgeoisie, which has forced into alliance through various methods. The article that examines the complex relationship between power, media and capital makes the critical political economy approach as a starting point. Thus it reveals the connection of the media with the economic structure. Such comprehension will carry the article beyond the perspective of mainstream communication studies. The main purpose of the study is to scrutinize the media, which has been transformed since 2002 with the AKP, from a holistic point of view. The importance and the contribution of this study is proceed from here.

Keywords: Media, transformation of media, Islamist bourgeoisie, AKP, AKP and media

* Received: 15/05/2018 • Accepted: 04/06/2018

** "Peace academic" dismissed from his post at Ankara University Department of Journalism with the statutory decree no. 672 which is published on September 1st, 2016
vahdetmesut@gmail.com